

บทที่

3

แนวทางการพัฒนาการให้บริการผู้พิการของ
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง
อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
Development Guidelines of Provided Care for the
Disabled of Non-klang Tambon Administrative Organization,
Phiboon Mangsahan Districts, Ubon Ratchathani Province

ไพฑูรย์ เนตรพันธ์

Phaithoon Netphanthang

ธีระ ฤทธิรอด

Theera Rittirod

บทที่

3

แนวทางการพัฒนาการให้บริการผู้พิการของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

Development Guidelines of Provided Care for the
Disabled of Non-klang Tambon Administrative Organization,
Phiboon Mangsahan Districts, Ubon Ratchathani Province

ไพฑูล เนตรพันธ์

Phaithoon Netphanthang¹

ธีระ ฤทธิรอด

Theera Rittirod²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการดำเนินงาน การให้บริการผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง 2) เพื่อศึกษาปัญหา และอุปสรรคในการให้บริการผู้พิการ และ 3) เพื่อเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาการให้บริการผู้พิการ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้คือ กลุ่มที่ 1 นักการเมืองท้องถิ่น กลุ่มที่ 2 กลุ่มผู้รับบริการ และกลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน โดยทำการ สัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ แบบสัมภาษณ์และ ประเด็นในการสนทนากลุ่ม แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ และนำเสนอผลการศึกษา โดยใช้วิธีอธิบายและพรรณนาความ

ผลการศึกษา พบว่า การดำเนินงานการให้บริการผู้พิการขององค์การบริหาร ส่วนตำบลโนนกลาง มีดังนี้ ด้านบุคลากร ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการช่วยเหลือ ผู้พิการโดยเฉพาะ แต่แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบจากตำแหน่งงานอื่น ซึ่งยังไม่มี ความรู้ความสามารถในการให้บริการ ทำให้การบริการไม่ทั่วถึง และควรส่งเจ้าหน้าที่

¹ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

² รองศาสตราจารย์ อาจารย์ประจำคณะเภสัชศาสตร์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

เข้ารับการฝึกอบรมการให้บริการผู้พิการอย่างต่อเนื่อง ด้านงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณที่จัดสรรให้ผู้พิการมีเพียงเบี้ยยังชีพรายเดือน ซึ่งไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายประจำวันของผู้พิการ จึงควรจัดสรรงบประมาณด้านอื่นในการช่วยเหลือผู้พิการ และขอรับการอุดหนุนจากหน่วยงานอื่น ด้านวัสดุอุปกรณ์ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้พิการ จึงควรสำรวจความต้องการของผู้พิการให้ครบถ้วน เพื่อสรรหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการและจัดหาสถานที่เก็บที่เหมาะสม สะอาดปลอดภัย และมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำในการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการ เนื่องจากผู้บริหารท้องถิ่นยังไม่มีนโยบายในการให้บริการผู้พิการ จึงควรกำหนดนโยบายการให้บริการผู้พิการ รวมทั้งการจัดตั้งกองทุน การจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพให้กับผู้พิการเพื่อให้มีรายได้เสริม

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา การให้บริการ ผู้พิการ

Abstract

This research was a descriptive research which aimed to 1) describe the service process for people with disability (PD) of Non-klang Sub-District Administrative Organization (NK-TAO), 2) analyze the problems and causes of these services process, and 3) propose solutions and development guidelines. In-depth interviews were used in this study with 3 key informant groups of 29 people, group I a group of TAO administrators, group II people with disability and group III was a group of involved officers. The data was analyzed and descriptive analysis was also used.

The results showed that the operation in serving the needs of PD were lacking of expert staffs to provide support services for PD, insufficient budget for PD services, inadequacy of special tools and materials for PD, and strong policy and management for PD. From this study, NK-TAO should set the policy and budget with supplement activities for PD in order to support those PD to survive by themselves.

Key words : Development, Guidelines, People with Disability

บทนำ

การพัฒนาประเทศในปัจจุบันมุ่งเน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มากกว่าที่จะเป็นการพัฒนาวัตถุ ด้วยเชื่อว่าจะนำไปสู่ความเจริญที่ยั่งยืนถาวร และส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชากรที่ดีกว่า องค์การอนามัยโลกได้ระบุว่าประมาณร้อยละ 10 ของประชากรโลก เป็นคนพิการด้วยเหตุผลทางการแพทย์ สำหรับประเทศไทยข้อมูลผู้พิการและภาวะทุพพลภาพ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุว่า มีประมาณ 1.52 ล้านคน หรือร้อยละ 2.36 ของประชากรทั่วประเทศ ส่วนสถิติของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีผู้พิการที่มาจดทะเบียน 1.32 ล้านคน ในจำนวนนี้มีผู้พิการทางกายจากอุบัติเหตุกว่าร้อยละ 50 (สุวิทย์ วิบุรณผลประเสริฐ และคณะ, 2549) การแก้ปัญหานี้ไม่ให้ขยายตัวกว้างขวางและรุนแรงยิ่งขึ้น สามารถกระทำได้ด้วยวิธีการหลัก ๆ สองประการ คือการป้องกันความพิการ และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ อาจประกอบด้วยการใช้วิธีต่าง ๆ ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการจัดหาและการให้บริการอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการ และบริการที่สนับสนุนการดำรงชีวิต (สุกัญญา ชนวิเศษ, 2552) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตปัญหาและความต้องการของผู้พิการควรหยิบยกเรื่องการส่งเสริมอาชีพขึ้นมาใหม่อีกครั้ง หลังจากที่เคยปฏิบัติไปแล้วครั้งหนึ่ง โดยอาจจะมีการจัดทำเวทีประชาคมการสร้างอาชีพของผู้พิการ เพื่อระดมหารูปแบบการส่งเสริมที่เหมาะสมกับท้องถิ่นและศักยภาพของผู้พิการที่แท้จริง และสุดท้ายควรดูแลให้ผู้พิการได้รับสวัสดิการ โดยเฉพาะเรื่องเงินสวัสดิการที่ควรจัดให้ผู้พิการตรงตามเวลาอย่างทั่วถึง

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง มีพื้นที่รับผิดชอบแบ่งออกเป็น 12 หมู่บ้าน มีประชากรประมาณ 7,535 คน มีผู้พิการทุกประเภท จำนวน 415 คน ในจำนวนนี้มีผู้พิการจากอุบัติเหตุ พิการแต่กำเนิด พิการจากสาเหตุอื่น ๆ ที่ทำให้ไม่สามารถเดินได้ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ต้องเป็นภาระกับครอบครัวซึ่งมีฐานะยากจน จำนวน 60 คน และอีก 355 คน ที่สามารถเคลื่อนไหวได้ทำกิจวัตรประจำวันส่วนตัวได้ปัจจุบันผู้พิการเหล่านี้ไม่ได้รับการ ถูกทอดทิ้งจากสังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องอยู่อาศัยและพึ่งพิงสมาชิกในครอบครัว บางรายถูกทอดทิ้งไม่มีผู้ดูแลค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนประมาณ 1,500-3,000 บาท ไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค ค่าวัสดุ

และอุปกรณ์ในการช่วยเหลือ ซึ่งเบี้ยยังชีพรายเดือนเพียงเดือนละ 500 บาท ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายดังกล่าว

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยตรงจึงสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้บริการผู้พิการของ อบต.โนนกลาง อำเภอฟิบูลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ว่ามีสภาพปัญหาและแนวทางในการให้บริการผู้พิการอย่างไรเพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการให้บริการผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอฟิบูลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการให้บริการผู้พิการ
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาการให้บริการผู้พิการอย่างเป็นรูปธรรม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้มีกระบวนการปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหา สาเหตุของปัญหาในการให้บริการผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอฟิบูลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาการให้บริการผู้พิการของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอฟิบูลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อให้การพัฒนาการให้บริการผู้พิการของ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอฟิบูลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. พื้นที่ดำเนินการศึกษา ได้แก่ เขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอฟิบูลมั่งสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี โดยทำการศึกษตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2556 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2556

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาการให้บริการผู้พิการโดยแบ่งออกเป็น กลุ่มนักการเมืองท้องถิ่น ประกอบด้วย คณะผู้บริหาร อบต.โนนกลาง และสมาชิกสภา อบต.โนนกลาง กลุ่มเจ้าหน้าที่รัฐ ผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ อบต.โนนกลาง และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล กลุ่มผู้รับบริการ ประกอบด้วย กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุข อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และผู้พิการ จำนวน 130 คน และเพื่อให้ได้ทราบข้อมูลและปัญหาตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องและเป็นจริงโดยไม่ต้องไปสอบถามข้อมูลจากประชากรทั้งหมด จึงมีการให้สัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 29 คน ประกอบด้วย นายก อบต.โนนกลาง 1 คน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนตำบล จำนวน 2 คน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน นักพัฒนาชุมชน ตำบลโนนกลาง จำนวน 1 คน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านตำบลโนนกลาง จำนวน 12 คน และผู้พิการ จำนวน 12 คน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี

3. แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ผู้ศึกษาได้มาจาก 2 แหล่ง ได้แก่ 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นแหล่งข้อมูลที่ผู้ศึกษาได้มาจากการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยวิธีการสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่ม 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นแหล่งข้อมูลที่ผู้ศึกษาได้มาจากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย และเอกสารรายงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเองโดยความเห็นชอบและคำแนะนำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา แบ่งเป็น 2 ชุด คือ แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (Depth Interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้ 1) ดำเนินการนำแบบสัมภาษณ์ไปสัมภาษณ์ (ด้วยตนเอง) 2) การสนทนากลุ่ม ได้นัดหมายวัน เวลา สถานที่ประชุมกลุ่ม ชักชวนความเข้าใจและวัตถุประสงค์ในการสนทนากลุ่ม นำประเด็นสนทนาที่ได้เตรียมไว้แล้ว เข้าสู่การสนทนากลุ่มตามประเด็นต่างๆ ที่กำหนดไว้ในการสนทนา

6. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยโดยใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลที่ได้มาจากเอกสารวิชาการต่างๆ การสัมภาษณ์จากการสนทนากลุ่ม ผู้ศึกษาจะได้นำข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ได้มาทั้งหมดนี้มาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอข้อมูลเหล่านั้นในรูปของความเรียง

ผลการศึกษา

1. ด้านบุคลากร สรุปลได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลางยังไม่มีเจ้าหน้าที่เฉพาะตำแหน่งในการให้บริการผู้พิการ จึงแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ออกสำรวจจำนวนและความต้องการของผู้พิการ มีการส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการผู้พิการ และมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน และอาสาสมัครชุมชนเข้ามาช่วยในการให้บริการผู้พิการ

2. ด้านงบประมาณ สรุปลได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลางให้การช่วยเหลือโดยการจ่ายเบี้ยผู้พิการจำนวน 415 คน ๆ ละ 500 บาทต่อเดือน คิดทั้งปีเป็นเงินทั้งสิ้น 2,490,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.85 ของงบประมาณและไม่ได้ตั้งงบประมาณเพื่อการให้บริการผู้พิการด้านอื่นๆ เพราะงบประมาณมีจำกัดและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เช่น สมาธิสภาผู้แทนในพื้นที่ และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ สรุปลได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง จัดซื้อและขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น วัสดุอุปกรณ์ที่แจกให้กับผู้พิการโดยตรงเก็บรักษาและโดยตัวแทนหรือผู้พิการ ส่วนวัสดุอุปกรณ์กลางเก็บรักษาไว้ที่ทำการกำนันผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่

4. ด้านการบริหารจัดการ สรุปลได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลางมีนโยบายในการให้การช่วยเหลือผู้พิการโดยให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องออกสำรวจจำนวน และความต้องการของผู้พิการในพื้นที่เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการจัดตั้งงบประมาณ นโยบายการจัดตั้งกองทุน กองผ้าป่าช่วยเหลือผู้พิการ และการจัดกิจกรรม โครงการส่งเสริมอาชีพให้กับผู้พิการให้มีรายได้เลี้ยงดูตัวเอง โดยไม่เป็นการระดมของครอบครัว และชุมชน

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการให้บริการผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ผู้ศึกษาสามารถสรุปผลการศึกษาในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

ปัญหาและสาเหตุ	แนวทางแก้ไขและพัฒนา
1. ด้านบุคลากร - มีเจ้าหน้าที่ด้านผู้พิการไม่เพียงพอ และไม่มีเจ้าหน้าที่ชำนาญงานในการให้บริการผู้พิการ อาสาสมัครชุมชนก็มาจากประชาชนในพื้นที่จึงไม่มีความรู้ความสามารถในการให้บริการผู้พิการเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายก็ยังไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการให้บริการ	- ควรสรรหาเจ้าหน้าที่เฉพาะตำแหน่ง และให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ รวมทั้งอาสาสมัครชุมชนเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญในการให้บริการผู้พิการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น - ประสานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ให้ส่งเจ้าหน้าที่เข้ามาช่วยเหลือด้านการให้บริการผู้พิการ
2. ด้านงบประมาณ - อบต.โนนกลางไม่ได้ตั้งงบประมาณเพื่อการให้บริการผู้พิการโดยเฉพาะ ส่วนเบี้ยยังชีพที่จ่ายทุกเดือน ๆ ละ 500 บาทก็ไม่เพียงพอต่อการใช้ในการชีวิตประจำวัน และไม่สามารถจ่ายได้เกินอัตราที่ระเบียบกำหนด ไม่มีหน่วยงานอื่นเข้ามาช่วยเหลือด้านงบประมาณ	- ควรตั้งงบประมาณเพื่อการให้บริการผู้พิการ ด้านอื่น ๆ และขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นเพื่อช่วยเหลือผู้พิการ รวมทั้งควรมีการจัดตั้งกองผ้าป่าสามัคคีเพื่อผู้พิการในพื้นที่ - ขอรับการส่งเสริมสนับสนุนจากภาคเอกชน สมาคมและมูลนิธิ
3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ - วัสดุอุปกรณ์ที่มอบให้ผู้พิการไม่เพียงพอต่อความต้องการ และสถานที่เก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์กลาง ไม่สะอาด ไม่เหมาะสม และไม่มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำในการใช้เพื่อให้ถูกวิธี	- อบต.โนนกลางควรสำรวจความต้องการของผู้พิการและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้พิการในชุมชน - จัดหาสถานที่เก็บวัสดุอุปกรณ์กลางที่เหมาะสมโดยมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือในการใช้วัสดุอุปกรณ์

ปัญหาและสาเหตุ	แนวทางแก้ไขและพัฒนา
4. ด้านบริหารจัดการ - ผู้บริหารท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญกับการให้บริการผู้พิการเท่าที่ควร นโยบายในการให้บริการผู้พิการไม่ชัดเจน ไม่เป็นรูปธรรม - ไม่มีการจัดตั้งกองทุนผู้พิการ, การจัด กองผ้าป่าเพื่อสมทบทุน เพื่อช่วยเหลือผู้พิการและกิจกรรมหรือโครงการที่ฝัก อบรมส่งเสริมอาชีพให้ผู้พิการ	- ผู้บริหารท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับผู้พิการในชุมชนโดยการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมสามารถนำไปปฏิบัติได้เพื่อนำไปสู่การให้บริการผู้พิการ และจัดตั้งกองทุนผู้พิการ การจัดกองผ้าป่าและจัดกิจกรรม โครงการส่งเสริมอาชีพให้กับผู้พิการ เพื่อให้ผู้พิการมีอาชีพสามารถเลี้ยงตัวเองได้และร่วมมือกับหน่วยงานอื่นเพื่อให้บริการผู้พิการ

การนำไปใช้ประโยชน์

องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลางได้นำแนวทางการพัฒนาการให้บริการผู้พิการเข้าบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น และกำหนดนโยบายเพื่อผลักดันผลงานวิจัยดังกล่าวสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

สรุปและอภิปรายผล

1.ด้านบุคลากร มีผลการศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลางยังไม่มีเจ้าหน้าที่เฉพาะตำแหน่งในการให้บริการผู้พิการจึงแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้ออกสำรวจจำนวนและความต้องการของผู้พิการ มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชนและอาสาสมัครชุมชนเข้ามาช่วยในการให้บริการผู้พิการ แต่เนื่องจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ และไม่มีความรู้ความสามารถในการให้บริการผู้พิการ อาสาสมัครชุมชนก็มาจากประชาชนในพื้นที่ จึงไม่มีความรู้ความสามารถในการให้บริการผู้พิการ เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายก็ยังขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในการให้บริการ แนวทางการพัฒนาการให้บริการผู้พิการคือ ควรสรรหาเจ้าหน้าที่เฉพาะตำแหน่ง และให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ รวมทั้งอาสาสมัครชุมชนเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อให้เกิดความรู้ความเชี่ยวชาญในการให้บริการผู้พิการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ มณฑล เพือกโสณ (2552) ได้ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการใช้เครือข่ายสนับสนุนในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) กรณีศึกษาสำนักงาน

พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเขตภาคกลาง ผลการศึกษาพบว่า อพส. ส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่ทั้ง 3 ด้าน คือ การผู้สูงอายุ การเฝ้าระวังและเตือนภัย และการจัดบริการและสวัสดิการสังคม ในระดับมาก ส่วนการจัดบริการและสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับน้อย มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้เครือข่ายและการทำงานกับเครือข่ายอยู่ในระดับมาก และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรว เอี่ยมน้อย (2550) ที่ศึกษาการสนับสนุนทางสังคมของผู้พิการทางร่างกายในจังหวัดนครปฐม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้พิการทางร่างกายในจังหวัดนครปฐม จำนวน 150 คน พบว่า 1) การสนับสนุนทางสังคมในการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ พบว่า การสนับสนุนด้านการแพทย์อยู่ในระดับปานกลาง ด้าน การศึกษา ด้านอาชีพ และด้านสังคมอยู่ในระดับน้อย 2) ผู้พิการทางร่างกายได้รับการสนับสนุนในรูปแบบของจิตใจมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ 3) ผู้พิการทางร่างกายได้รับการสนับสนุนจากแหล่งสนับสนุนทางสังคมที่มาจากกลุ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการมากกว่ากลุ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ

2. ด้านงบประมาณ มีผลการศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลางให้การช่วยเหลือโดยการจ่ายเบี้ยผู้พิการปีละ 6,000 บาท โดยจ่ายทุกเดือน ๆ ละ 500 บาท มีการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เช่น สมาชิกสภาผู้แทนในพื้นที่ และสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปัญหาคืองบประมาณดังกล่าวก็ไม่เพียงพอต่อการใช้ในการชีวิตประจำวันของผู้พิการ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลางก็ไม่สามารถจ่ายได้เกินอัตราที่ระเบียบกำหนด และไม่มีหน่วยงานอื่นเข้ามาช่วยเหลือด้านงบประมาณ ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง จึงควรตั้งงบประมาณเพื่อการให้บริการผู้พิการในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากเบี้ยยังชีพ และขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่นเพื่อช่วยเหลือผู้พิการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ พัทธ์ศุข ทองสุข (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการไทยที่สูญเสียแขนและหรือขา การสนับสนุนทางสังคมของผู้ที่สูญเสียแขนและหรือขาอยู่ในระดับดี แต่การช่วยเหลือด้านการเงิน สิ่งของ แรงงาน และบริการกับการช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี แต่คะแนนของคุณภาพชีวิตในมิติด้านสังคมและเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าการสนับสนุนทางสังคมระดับการศึกษาและระยะเวลาที่สูญเสียแขนและหรือขาจนถึงปัจจุบัน เป็นปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ที่สูญเสียแขนและหรือขาได้อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 38.2 ($p < .01$) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ
สุกัญญา ชันวิเศษ (2552) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิต ปัญหาและความต้องการของผู้พิการ
ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษา
พบว่า ผู้พิการทางการมองเห็น ทางกายและการเคลื่อนไหวในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ
องค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง ส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพชีวิตโดยรวมและรายด้านใน
ระดับปานกลาง ร้อยละ 29.7 ของผู้พิการทางการมองเห็น ทางกายและการเคลื่อนไหว
และร้อยละ 37.5 ของผู้พิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ มีข้อเสนอแนะว่า องค์การ
บริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมหรือเวทีให้ผู้พิการได้มีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชน
ในรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับความพิการที่มีอยู่ ควรหยิบยกเรื่องการส่งเสริมอาชีพ
ขึ้นมาใหม่อีกครั้ง หลังจากที่เคยปฏิบัติไปแล้วครั้งหนึ่ง โดยอาจจะมีการจัดทำเวที
ประชาคมการสร้างอาชีพของผู้พิการ เพื่อระดมหารูปแบบการส่งเสริมที่เหมาะสม
กับท้องถิ่นและศักยภาพของผู้พิการที่แท้จริง และสุดท้ายควรให้ผู้พิการได้รับ
สวัสดิการ โดยเฉพาะเรื่องเงินสวัสดิการที่ควรจัดให้ผู้พิการตรงตามเวลาอย่างทั่วถึง

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ มีผลการศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลางจัดซื้อ
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้พิการ และขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น
วัสดุอุปกรณ์ที่แจกให้กับผู้พิการโดยตรงเก็บรักษาและโดยตัวแทนหรือผู้พิการ ส่วน
วัสดุอุปกรณ์กลางเก็บรักษาไว้ที่ทำการกำนัน ผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่ ปัญหาคืออุปกรณ์
ที่แจกให้ผู้พิการดังกล่าวไม่เพียงพอต่อความต้องการ และสถานที่เก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์
กลางไม่ค่อยสะอาด ไม่เหมาะสม แนวทางการพัฒนาการให้บริการผู้พิการคือ องค์การ
บริหารส่วนตำบลโนนกลางควรสำรวจความต้องการของผู้พิการ และจัดหาวัสดุอุปกรณ์
ให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้พิการในชุมชน และจัดหาสถานที่เก็บวัสดุอุปกรณ์
กลางที่เหมาะสมโดยมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือในการใช้วัสดุอุปกรณ์
ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ พัทธพงษ์ ทองสุข (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการไทยที่สูญเสียแขนและหรือขา การสนับสนุนทาง
สังคมของผู้ที่สูญเสียแขนและหรือขาอยู่ในระดับดี แต่การช่วยเหลือด้านการเงิน สิ่งของ
แรงงาน และบริการกับการช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสารอยู่ในระดับปานกลาง คุณภาพชีวิต
อยู่ในระดับดี แต่คะแนนของคุณภาพชีวิตในมิติด้านสังคมและเศรษฐกิจอยู่ในระดับ
ปานกลาง และพบว่าการสนับสนุนทางสังคม ระดับการศึกษาและระยะเวลาที่สูญเสีย
แขนและหรือขาจนถึงปัจจุบัน เป็นปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายคุณภาพชีวิตของผู้ที่

สูญเสียแขนและหรือขาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 38.2 ($p < .01$) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ แพรว เอี่ยมน้อย (2550) ที่ศึกษา การสนับสนุนทางสังคมของผู้พิการทางร่างกายในจังหวัดนครปฐม เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้พิการทางร่างกายในจังหวัดนครปฐม จำนวน 150 คน พบว่า 1) การสนับสนุนทางสังคมในการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกตามการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ พบว่า การสนับสนุนด้านการแพทย์อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านสังคมอยู่ในระดับน้อย 2) ผู้พิการทางร่างกายได้รับการสนับสนุนในรูปแบบของจิตใจมากกว่ารูปแบบอื่น ๆ 3) ผู้พิการทางร่างกายได้รับการสนับสนุนจากแหล่งสนับสนุนทางสังคมที่มาจากกลุ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการมากกว่ากลุ่มที่มีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ

4. ด้านการบริหารจัดการ มีผลการศึกษา คือ องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง มีนโยบายในการให้การช่วยเหลือผู้พิการโดยให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องออกสำรวจจำนวน และความต้องการของผู้พิการในพื้นที่เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาการจัดตั้งงบประมาณ นโยบายการจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้พิการและการจัดกิจกรรมโครงการ ส่งเสริมอาชีพให้กับผู้พิการให้มีรายได้เลี้ยงดูตัวเองโดยไม่เป็นภาระของครอบครัวและชุมชน ปัญหา คือ ผู้บริหารท้องถิ่นยังไม่ให้ความสำคัญกับการให้บริการผู้พิการเท่าที่ควร นโยบายในการให้บริการผู้พิการจึงยังไม่เป็นรูปธรรม แนวทางการพัฒนาการให้บริการผู้พิการคือผู้บริหารท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับผู้พิการในชุมชน โดยการให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบออกสำรวจจำนวน และความต้องการของผู้พิการเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการให้บริการผู้พิการ และจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือผู้พิการการจัดกิจกรรม โครงการส่งเสริมอาชีพให้กับผู้พิการ เพื่อให้ผู้พิการมีอาชีพสามารถเลี้ยงตัวเองได้ไม่เป็นภาระให้กับครอบครัว และชุมชน รวมทั้งการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในชุมชนเพื่อให้บริการผู้พิการซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ สุกัญญา ขันวิเศษ (2552) ได้ศึกษา คุณภาพชีวิต ปัญหาและความต้องการของผู้พิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผู้พิการทางการมองเห็น ทางกายและการเคลื่อนไหวในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง ส่วนใหญ่มีระดับคุณภาพชีวิตโดยรวมและรายด้านในระดับปานกลาง ร้อยละ 29.7 ของผู้พิการทางการมองเห็น ทางกายและการเคลื่อนไหวและร้อยละ 37.5 ของผู้พิการทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้ มีข้อเสนอแนะว่า องค์การบริหารส่วนตำบล

ควรจัดกิจกรรมหรือเวทีให้ผู้พิการได้มีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชนในรูปแบบต่างๆ ที่เหมาะสมกับความพิการที่มีอยู่ ควรหยิบยกเรื่องการส่งเสริมอาชีพขึ้นมาใหม่อีกครั้ง หลังจากที่เคยปฏิบัติไปแล้วครั้งหนึ่ง โดยอาจจะมีการจัดทำเวทีประชาคมการสร้างอาชีพของผู้พิการ เพื่อระดมหารูปแบบการส่งเสริมที่เหมาะสมกับท้องถิ่นและศักยภาพของผู้พิการที่แท้จริง และสุดท้ายควรให้ผู้พิการได้รับสวัสดิการ โดยเฉพาะเรื่องเงินสวัสดิการ ที่ควรจัดให้ผู้พิการตรงตามเวลาอย่างทั่วถึง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณฑล เพือกโสธร (2552) ได้ศึกษา แนวทางการส่งเสริมการใช้เครือข่ายสนับสนุนในการ ปฏิบัติงานของอาสาสมัครผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) กรณีศึกษาสำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเขตภาคกลาง ผลการศึกษาพบว่า อผส. ส่วนใหญ่ ปฏิบัติหน้าที่ทั้ง 3 ด้าน คือ การผู้สูงอายุ การเฝ้าระวังและเตือนภัย และการจัดบริการ และสวัสดิการสังคมในระดับมาก ส่วนการจัดบริการและสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับน้อย มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้เครือข่ายและการทำงานกับเครือข่ายอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการให้บริการผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ ควรให้องค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง สรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในการให้บริการผู้พิการ ควรส่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริม ให้มีความรู้ความสามารถในการให้บริการผู้พิการ ตั้งงบประมาณรองรับกิจกรรมหรือ โครงการในการให้บริการผู้พิการ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์เพื่อการช่วยเหลือผู้พิการให้เพียงพอ ต่อความต้องการและจัดหาสถานที่ในการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ที่สะอาด มีเจ้าหน้าที่ คอยให้การช่วยเหลือในเรื่องของการเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ ควรจัดตั้งกองทุนเพื่อช่วยเหลือ ผู้พิการ รวมทั้งจัดกิจกรรมหรือโครงการในการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพให้กับผู้พิการ

ข้อเสนอแนะจากผู้ศึกษา

หากเป็นกิจกรรม โครงการ นอกเหนืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน ตำบลโนนกลางก็จัดทำโครงการส่งต่อหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ และควรจัด กิจกรรม โครงการ เช่นจัดทำโครงการเยี่ยมบ้านผู้พิการ โครงการ “สานสัมพันธ์ สายใยรัก ผู้พิการ” โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการแก่อาสาสมัครหมู่บ้านในการบริการผู้พิการด้านการ

เคลื่อนไหวและสติปัญญา เพื่อฝึกทักษะการให้บริการและอบรมส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมให้กับผู้พิการ ควรจัดตั้งกองทุนผู้พิการ จัดกองผ้าป่าเพื่อสมทบทุนช่วยเหลือผู้พิการในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

- ศึกษาประสิทธิภาพการให้บริการผู้พิการขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี
- ศึกษาการพัฒนาการส่งเสริมอาชีพสำหรับผู้พิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี
- ศึกษาการบริหารจัดการด้านสุขภาวะสำหรับผู้พิการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนกลาง อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี

เอกสารอ้างอิง

- ปกรณ วชิรกุล. 2541. “ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการในจังหวัดพิษณุโลก.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พรพิมล พรแก้ว. 2551. “ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้พิการทางการเคลื่อนไหว : กรณีศึกษาในผู้พิการวัยทำงาน ที่กำลัง เข้ารับการฝึกอาชีพ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชางานบริการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิทักษ์ ทองสุข. 2548. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้พิการไทยที่สูญเสียแขนและ/หรือขา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- แพรว เอี่ยมน้อย. 2550. “การสนับสนุนทางสังคมของผู้พิการทางร่างกายในจังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มณฑล เผือกโสมณ. 2552. “แนวทางการส่งเสริมการใช้เครือข่ายสนับสนุนในการปฏิบัติงานของ อาสาสมัครผู้สูงอายุที่บ้าน (ออส.) กรณีศึกษาสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเขตภาคกลาง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุกัญญา ชันวิเศษ. 2552. “คุณภาพชีวิต ปัญหาและความต้องการของผู้พิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าช้าง จังหวัดจันทบุรี.” รายงานวิจัยวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี.
- สุวิทย์ วิบุรณผลประเสริฐ. 2549. ประชาสังคมกับการพัฒนาสุขภาพ บทวิเคราะห์ทางวิชาการ. กรุงเทพมหานคร : บริษัทไช้ จำกัด.